

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาสารพิษตกค้าง
(Codex Committee on Pesticide Residues: CCPR) ครั้งที่ ๔๓
ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๔-๙ เมษายน ๒๕๕๔

การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาสารพิษตกค้าง ครั้งที่ ๔๓ มีผู้เข้าประชุม ๒๕๑ คน จากประเทศสมาชิก ๕๑ ประเทศ สหภาพยุโรป และองค์การระหว่างประเทศ ๗ องค์การ โดยมี Professor Qiao Xiongwu จากสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประธาน สรุปผลการประชุมที่สำคัญได้ดังนี้

๑. ที่ประชุมพิจารณากำหนดเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง และยกเลิกค่า MRL แล้วมีมติดังนี้

๑.๑ เห็นชอบค่า Maximum Residue Limits (MRL) สำหรับ pesticide เพื่อเสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์ (Codex Alimentarius Commission; CAC) ให้การรับรองในชั้นที่ ๘ จำนวน ๔ ชนิด (๓๖ ค่า) และให้การรับรองในชั้นที่ ๕/๘ จำนวน ๒๑ ชนิด (๒๘๐ ค่า) รวมค่า MRL ทั้งสิ้น ๓๑๖ ค่า เพื่อประกาศใช้ต่อไป ในการนี้รวมถึงค่า MRL ของ Triazophos ในถั่วเหลืองฝักสด ที่เสนอโดยประเทศไทย จำนวน ๒ ค่า โดยกรณีถั่วเหลืองฝักสดทั้งฝัก (Young pod) กำหนดที่ระดับ ๑ mg/kg ส่วนกรณีถั่วเหลืองฝักสดเฉพาะเมล็ด (Immature Seed) ได้กำหนดที่ระดับ ๐.๕ mg/kg

๑.๒ เห็นชอบค่า MRLs ของพืชในกลุ่ม Spices กลุ่มย่อย Fruits or Berries และ Root or Rhizome รวม ๓๓ ค่า ตามข้อมูลที่ประเทศไทยเสนอ เพื่อให้คณะกรรมการโคเด็กซ์ให้การรับรองในชั้นที่ ๘

๑.๓ เห็นชอบค่า MRL ในขั้นต้น เพื่อเสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์ให้การรับรองในชั้นที่ ๕ สำหรับ pesticide ๓ ชนิด รวม MRL ๒๒ ค่า

๑.๔ เสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์ยกเลิกค่า MRL ของ pesticide ๑๒ ชนิด รวมค่า MRL ๗๘ ค่า

๑.๕ เห็นชอบให้คงค่า MRL ในชั้นที่ ๔, ๕ หรือชั้นที่ ๗ สำหรับ pesticide ๖ ชนิด รวม MRL ๓๒ ค่า ทั้งนี้เนื่องจากต้องรอข้อมูลผลการประเมินจากคณะผู้เชี่ยวชาญ (Joint FAO/WHO Meeting on Pesticide Residues; JMPR) ประเมินเพิ่มเติม โดยส่วนใหญ่เป็นข้อมูลด้านความปลอดภัยที่มีต่อผู้บริโภค ซึ่งคณะผู้เชี่ยวชาญ จะพิจารณาค่า MRL ดังกล่าว่าปลอดภัยต่อผู้บริโภคเพียงพอที่จะประกาศใช้ได้หรือไม่ หรือจะต้องปรับลดค่า MRL ลง หรือต้องยกเลิกค่า MRL นั้นไป นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลด้านการศึกษาทดลองทางสารพิษตกค้าง ในจำนวนนี้มีค่า MRL ของ cypermethrin ในหน่อไม้ฝรั่ง ที่ประเทศไทยเสนอขอปรับแก้ไขค่า MRL ให้สูงขึ้นจากเดิมที่มีการเสนอไว้ในระดับ ๐.๐๑ mg/kg ซึ่งประเทศไทยได้ส่งข้อมูลแก่ JMPR เพื่อประเมินในปี ๒๕๕๔ แล้ว

๑.๖ ที่ประชุมจะพิจารณาการยกเลิกค่า MRL ของ Chlorantraniliprole เฉพาะส่วนของ เครื่องในสัตว์ นม ไขมันนม สัตว์ปีก และองุ่น

๒. การกำหนดค่า MRL โดยใช้การประมาณจากสัดส่วน (proportionality) ที่ได้จากการคำนวณจากข้อมูลการศึกษา residue trials ที่มีอัตราการใช้สารเคมีในการศึกษามากกว่า หรือน้อยกว่า ๒๕% ของคำแนะนำในฉลาก หรือ Critical GAP รวมด้วยนั้น คณะกรรมการโคเด็กซ์ เห็นว่าการใช้ proportionality เป็นแนวทางที่มีประโยชน์ แต่ค่อนข้างซับซ้อนและมีข้อจำกัดในการใช้ ดังนั้นจึงเห็นชอบให้ JMPR ทดลองกำหนดค่า MRL โดยใช้แนวทางนี้ เปรียบเทียบกับการกำหนดค่า MRL โดยใช้วิธีการประเมินตามปกติ และนำเสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์ ในการประชุมครั้งต่อไป

๓. ที่ประชุมพิจารณาข้อเสนอการปรับปรุงการจัดกลุ่มอาหารและอาหารสัตว์และรายชื่อพืชที่เป็นอาหารและอาหารสัตว์แล้ว มีข้อสรุปดังนี้

๓.๑ กลุ่ม Tree Nuts คณะกรรมการโคเด็กซ์ มีมติเห็นชอบ ไม่รวม *Pinus armandii* และ *Pinus masoniana* ไว้ในกลุ่มนี้ เนื่องจากลักษณะการบริโภคแตกต่างจากพืชอื่นในกลุ่มเดียวกัน และให้การรับรองชั้นที่ ๗

๓.๒ กลุ่ม Herbs เห็นชอบตามข้อเสนอของไทยให้เพิ่มผักชี ผักแขยง ผักแพว ใบชะพลู และชื่อวิทยาศาสตร์ของสะระแหน่ ไว้ในกลุ่มนี้ด้วย โดยให้การรับรองชั้นที่ ๗ สำหรับรายการอื่นและกลุ่มย่อย Edible Flowers ที่เพิ่มใหม่ ให้การรับรองชั้นที่ ๖ ทั้งนี้ให้เวียนขอความเห็นชอบขึ้นต้น และเสนอให้ CCPR พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

๓.๓ กลุ่ม Spices เห็นชอบตามข้อเสนอของไทยให้เพิ่ม กระชาย และชื่อวิทยาศาสตร์ของขมิ้นขาวไว้ในกลุ่ม Spices และคณะกรรมการโคเด็กซ์ มีมติเห็นชอบให้การรับรองในชั้นที่ ๗

๓.๔ กลุ่มผลไม้เมืองร้อนและกึ่งร้อน คณะกรรมการโคเด็กซ์ เห็นชอบตามข้อเสนอของไทยที่ใช้ชื่อกลุ่ม Assorted tropical and subtropical fruits แทนชื่อ Miscellaneous Fruits เนื่องจากการใช้ชื่อ Miscellaneous Fruits อาจมีผลกระทบต่อทางเลือกพืชตัวแทนประจำกลุ่ม (representative commodities) นอกจากนั้นคณะกรรมการโคเด็กซ์ ยังมีมติเรื่องที่เกี่ยวข้องดังนี้

- เห็นชอบการจัดแบ่งกลุ่มผลไม้เมืองร้อนและกึ่งร้อน เป็น ๒ กลุ่มคือ Assorted tropical and subtropical fruits - edible peel และ Assorted tropical and subtropical fruits - inedible peel
- เห็นชอบรายชื่อผลไม้ที่ประเทศไทยเสนอ ได้แก่ ลำไย มะขามหวาน และมะพร้าวอ่อน
- เห็นชอบให้เวียนขอความเห็นชอบชั้นที่ ๖ สำหรับ Jujube, China; Kumquats; Limequats; Persimmon, Japanese; Tammarind; Mandras-thorn; Sapodilla และ Coconut, Young ส่วนผลไม้อื่นตามร่างที่เสนอให้การรับรองในชั้นที่ ๗

๔. เรื่องหลักการและแนวทางการเลือกพืชเป็นตัวแทนกลุ่มและกลุ่มย่อย (Representative commodities) ในการกำหนดค่า MRL คณะกรรมการโคเด็กซ์ เห็นชอบกับร่างเอกสารดังกล่าว โดยปรับแก้ไขตามข้อเสนอประเทศสมาชิก และเห็นชอบตามข้อเสนอประเทศไทยให้เพิ่ม ลำไย เป็นพืชตัวแทน (Representative commodities) ในกลุ่ม Assorted tropical and subtropical fruits - inedible peel, small fruits ทั้งนี้คณะกรรมการโคเด็กซ์ได้ มีมติผ่านร่างเนื้อหาของเอกสารดังกล่าวไปชั้นที่ ๘ ส่วน Table ๑ ให้คงไว้ชั้นที่ ๗ จนกว่าการปรับปรุงการจัดกลุ่มอาหารและอาหารสัตว์ ในกลุ่ม Assorted tropical and subtropical fruits จะแล้วเสร็จ

๕. คณะกรรมการโคเด็กซ์ มีมติเห็นชอบให้ตั้ง Electronic working group (e-WG) โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นประธาน ประเทศไทยและเคนยา เป็นประธานร่วม เพื่อพัฒนาหลักเกณฑ์การจำแนกพืชรอง (minor crops) สำหรับใช้เป็นแนวทางสนับสนุนการกำหนด Codex MRL สำหรับพืชรอง และพืชเฉพาะที่มีการผลิตและบริโภคน้อย (minor crops and specialty crops) โดยเห็นชอบตามข้อเสนอประเทศไทยให้จำกัดหลักเกณฑ์ให้ใช้เฉพาะการกำหนดมาตรฐานของ Codex ซึ่งจะมีผลต่อการกำหนดจำนวนการทดลอง (field trials) เพื่อยื่นต่อ JMPR ในการประเมินเพื่อกำหนดค่า MRL นอกจากนี้คณะกรรมการโคเด็กซ์ ยังมอบหมายให้มีการประชุม working group ก่อนการประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๔ ด้วย

๖. เห็นชอบให้ผ่านร่างเอกสาร แนวทางการประมาณค่าความไม่แน่นอน (Estimation of Uncertainty) ให้คณะกรรมการการโคเด็กซ์ ให้การรับรองในขั้นที่ ๕/๘

๗. เห็นชอบตามข้อเสนอของประเทศสมาชิก ให้ยกเลิกเอกสารเรื่อง "Analysis of Pesticide Residue: Recommended methods" (CODEX STAN ๒๒๙-๑๙๙๓, REV. ๑-๒๐๐๓) และมอบให้ IAEA สนับสนุนการปรับปรุงและดูแลระบบ Web-base Method Database ซึ่งจะเชื่อมโยงกับ Website ของ Codex

๘. ที่ประชุมพิจารณาร่างการทบทวนเอกสาร Risk Analysis Principles ที่ใช้ใน CCPR ซึ่งจัดทำโดยคณะทำงานที่มีประเทศอาร์เจนตินาเป็นประธาน ผลการประชุมกรอบสามารถหาข้อยุติการปรับแก้ไขกระบวนการทบทวนข้อมูลมาตรฐาน ที่เป็นปัญหาขัดแย้งมา ๓ ปี โดยที่ประชุมเห็นชอบตามข้อเสนอประนีประนอมของประเทศบราซิล และให้ Electronic working group (ประเทศอาร์เจนตินาเป็นประธาน ประเทศบราซิลเป็นประธานร่วม) จัดทำรายละเอียดในส่วนของ Periodic Review ให้แล้วเสร็จในปี ๒๕๕๕ หลังจากนั้นในปี ๒๕๕๖ จะพิจารณาเนื้อหาทั้งหมดของเอกสาร (Full text) ที่ปรับปรุง ทั้งนี้แนวทางที่ที่ประชุมเห็นชอบสอดคล้องกับข้อเสนอประเทศไทยที่ให้ปรับกระบวนการและข้อมูลที่ต้องใช้ในการทบทวนมาตรฐานเพื่อไม่ให้ค่า Codex MRL ถูกยกเลิกง่ายจนเกินไป และเสนอให้ CAC ให้ความเห็นชอบเพื่อประกาศใช้ต่อไป

๙. ที่ประชุมเห็นชอบแผนการประเมินข้อมูลหรือกำหนด Codex MRL (Priority List) ซึ่งรวมทั้งข้อเสนอของประเทศไทย ในการถอนการประเมิน lambda-cyhalothrin ในมะม่วง ออกจากรายการในแผน เนื่องจากเพิ่งได้รับการประเมินในปี ๒๕๕๑ ตามข้อมูลของประเทศไทย ซึ่งถือว่ายังใหม่มาก ประกอบกับข้อมูลใหม่จัดทำโดยประเทศเคนย่านั้นไม่แสดงถึงการจะเสนอกำหนดค่า MRL ในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ที่ประชุมเห็นชอบกับข้อเสนอของประเทศไทยให้คง fenvalerate ไวโนแผน โดยประเทศไทยจะต้องจัดทำข้อมูลสารพิษตกค้างเสนอในปี ๒๕๕๕ ในขณะที่สหรัฐอเมริกาจะสนับสนุนข้อมูลหลักที่ผ่านการทบทวนในประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว

๑๐. การพิจารณาสถานะค่า MRL ของ Lindane สืบเนื่องจากการประชุม Stockholm Convention เพื่อหามาตรการในการกำจัดหรือลดการปล่อยสาร Persistent Organic Pollutants (POPs) สู่สิ่งแวดล้อม ซึ่ง Lindane อยู่ในกลุ่มนี้และมีค่า Codex MRL ด้วย การประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๒ จึงมีมติให้นำเข้าพิจารณาในการประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๓ นี้ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนค่า Codex MRL เป็น EMRL แต่เนื่องจากในการเปลี่ยนเป็น EMRL นั้น ต้องมีข้อมูลตรวจเฝ้าระวัง (Monitoring Data) ส่งให้ JMPR พิจารณาด้วย ดังนั้นขณะนี้ยังไม่สามารถยกเลิกค่า MRL ของ Lindane ได้ ให้คงค่านี้อีก ๒ ปี เพื่อรอประเทศสมาชิกรวบรวมข้อมูล Monitoring Data ส่งให้ JMPR ประเมิน

๑๑. ข้อเสนอเปลี่ยนการประเมินความเสี่ยง ในการกำหนดค่า MRL ของ Pesticide ในชา จากใบชา เป็น น้ำชา ของ The FAO Intergovernmental Group (IGG) ที่ประชุมมีมติมอบ ให้ JMPR พิจารณา ทั้งนี้ คณะกรรมการโคเด็กซ์ ได้เน้นว่าจะต้องมีข้อมูลด้านการประเมินความเสี่ยง และขั้นตอนการวิธีการทดสอบ รวมถึงผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินความเสี่ยงของชาดังกล่าว

๑๒. การประชุม CCPR ครั้งที่ ๔๔ กำหนดจัดในเดือน เมษายน ๒๕๕๔ ณ เมืองเซียงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน

*****